

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti,
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

Izid nedeljskih volitev v mursko-soboškem srezu.

OBCINA	Število vol. upr.	Volilo	V procentih	Kandid. liste	Število glasov	Število odbor.	Izvoljen
Bođonci	694	403	60%	Maršik Hodošček	152 251	2 16	Hodošček
Cankova	706	414	58.6%	Vogrinčič Vogler Mencinger	148 208 58	2 15 1	Vogler
Gor. Lendava	924	515	55.7%	Bačič Bokan	264 251	20 4	Bačič
Gor. Petrovci	1232	553	45%	Bohar Belec	509 44	24 0	Bohar
Gor. Slaveča	954	480	50.3%	Fartek Sabo Špilak	209 194 77	16 6 2	Fartek
Križevci	1136	521	46%	Kučan Flisar	361 160	22 2	Kučan
Kupšinci	360	276	76.5%	Norčič Titan	90 186	2 16	Titan
Mačkovci	803	439	54.7%	Kerec Banfi Kučan	177 232 30	3 15 0	Banfi
Martjanci	603	428	72%	Üllen Vezer	144 284	2 16	Vezer
M. Sobotna mesto	1107	755	68,1%	Hartner	755	24	Hartner
Murska Sobotna okolica	942	634	67.3%	Celec Martinec	371 263	21 3	Celec
Pertoča	1018	435	42.5%	Kolmanko Recek Haužer	277 106 52	21 2 1	Kolmanko
Prosenjakovci	958	571	59.5%	Varga Vaš	516 55	18 0	Varga
Puconci	979	651	66,4%	Kühar Vratarič	438 232	22 3	Kühar
Rogaševci	1020	567	55.6%	Unger Marič	335 232	21 3	Unger
Strukovci	359	285	79%	Šavel Šiftar Hackl	59 119 107	2 12 4	Šiftar
Šalovci	970	714	72.5%	Škalič Zižko	334 380	4 20	Zižko
Tešanovci	760	327	43%	Kuhar	327	18	Kuhar
Tišina	974	562	57.8%	Šiftar Flegar	222 341	3 21	Flegar

Volitve v naši banovini

Po drugih časopisih posnemamo poročila o izidu nedeljskih volitev, kakor ga je izdala slušljena agencija Avala:

V nedeljo so bile volitve v 225 občinah dravske banovine. Volitve so se vršile povsod v redu in ne bo nikjer nadomestnega glasovanja.

V teh 225 občinah je bilo vpisanih volilcev 153 751, glasovalo pa jih je 97 276; v odstotku znaša to 63 27%. Za JRZ je glasovalo 79 820 ali 72 80%, za JRZ kompromisno z drugimi strankami 7149 ali 7 34%, za JNS 921 ali 0 95% za Nemce 1208 ali 1 24%, za Hodožero 21 ali 0 03%, za ostale opozicijske liste 17 157 ali 17 64%. Na ta

način je za JRZ glasovalo 80.14%, za vso ostalo opozicijo pa 19.86%.

Pri nedeljskih volitvah je JRZ zmagala v 184 občinah (81.80%), kompromisna JRZ je zmagala v 13 občinah (5.80%), JNS je zmagala v eni občini, Nemci v treh, ostale opozicijske liste pa v 24 občinah.

Na ta način je JRZ s kompromisnimi listami vred zmagala v 197 občinah, v odstotkih 87.60%. Če prište-

jemo k nedeljskim izidom še nedavne izide v 75 ostalih občinah dravske banovine, pri katerih je JRZ dobila 68 občin, opozicijske liste pa 7 občin, tedaj vidimo, da je izmed 300 občin dravske banovine v rokah JRZ 252 občin, kar znaša 88%, neupoštevajoč pri tem občine, ki jih je dobila JRZ v kompromisu z drugimi skupinami. Če prištejemo še te občine, potem je nad 90% slovenskih občin v rokah JRZ.

POLITIKA

Pomorski odbor držav Balkanske zveze se je sestel v Atenah, kjer razpravljajo kako bi se izboljšal težek položaj trgovskih mornarjev.

Senator Božidar Miličević je pred dnevi umrl v Beogradu.

Ob priliki obiska našega predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića v turški prestolnici Ankara, pišejo turški časopisi zelo laskave besede o našem državniku. Med drugimi povdarjajo tudi sledeče: „Vsa Jugoslavija čuti, da je od tistega zgodovinskega trenutka, ko sta se dva poglavarja države srečala na Bosporu in dala drug drugemu roko kot voditelja svojih narodov, da je od tistega trenutka dobil balkanski mir svojo hrbtnico in da je osebno pobratimstvo med kraljem Aleksandrom in Kemalom Atatürkcom ustvarilo neporušljiv temelj prijateljstva med Jugoslavijo in Turčijo.“ Obenem pa še naglašujejo: „Poudariti moramo to pot, da prihaja dr. Stojadinović v prijateljsko državo in s posebnim občutkom veselja kot zmagovalac v parlamentu in kot zmagovalac pri pomembnih občinskih volitvah, ki so se vršile v vsej državi.“ Naš predsednik vlade bo ostal v Turčiji teden dni. Z njim potuje tudi turški poslanik na našem dvoru.

V Bitolju so te dni odkrili spomenik nemškimi vojakom, ki so padli med svetovno vojno. Svečanosti se je udeležil tudi nemški poslanik iz Beograda, ki je v svojem pomembnem govoru slavil prijateljstvo med Nemčijo in Jugoslavijo.

Pretekli petek je bilo s kraljevim ukazom otvorjeno novo redno zasedanje narodnega predstavništva. Narodna skupščina kakor senat sta imeli po dve seji. Pri volitvah stalnih skupščinskih odbor je povsod zmagala vladna lista, kljub temu pa je tudi opozicija zastopana v vseh odborih. Isti izid je bil tudi v senatu.

V Pakracu je bilo veliko zborovanje zagrebškega dela združene opozicije. Istega dne je bilo zborovanje v

Novi Gradiški, ki so ga sklicali voditelji beogradskega krila združene opozicije.

Odličen Anglež Seton Watson, ki je pred kratkim obiskal našo državo, je sedaj imel predavanje v Pragi o svoji utisih iz Jugoslavije. Omenil je, da je prepričan, da bo v kratkem prišlo do sporazuma med Srbi in Hrvati. O zunanji politiki je rekel, da je položaj, ki ga zavzema naša država, zelo ugoden, vsekakor ugodnejše od položaja Češkoslovaške.

Angleška vojna mornarica, ki ima sedaj velike pomorske vežbe v bližini Grčije, bo prihodnji mesec obiskala Dalmacijo.

Pretekli teden bi se morala v Beogradu pričeti trgovinska pogajanja med našo državo in Madžarsko. Ker pa priprave še niso bile končane, so bila pogajanja po obojestranskem sporazumu odgodena do druge polovice meseca novembra.

Med Turčijo in našo državo so zaključena trgovinska pogajanja. Nova trgovinska pogodba bo podpisana v Ankari 5. novembra, ko bo prispel tja jugoslov. min. predsednik dr. Stojadinović.

Staroradikalni voditelj Miša Trifunović je bil pred kratkim v Zagrebu, kjer se je sestel s svojimi somišljeniki. Razgovarjal se je tudi z drugimi politiki, obiskal pa je tudi dr. Mačka, s katerim je imel daljši razgovor.

Na zborovanju v vasi Cemehevi ob Sotli, tik meje Slovenije, so se pred tednom sestali pristaši dr. Mačka. Prisotnih je bilo tudi mnogo Slovencev. Med drugimi je govoril tudi dr. Kukovec iz Maribora, ki je razpravljaj o gospodarskih razmerah slovenskega kmeta in o potrebi, da Slovenci do kraja ostanejo s Hrvati pod vodstvom dr. Mačka.

Občinske volitve na Hrvaškem so doslej potekle v miru. Kar je bilo v zadnjem času v nekaterih občinah vloženi več kandidatnih list, je bila

tukaj volilna udeležba večja, tako da je znašala volilna udeležba v večini občin preko 50 odstotkov. V nekaterih občinah, ki so pa prav redke, so zmagale liste, ki so jih mačkovci pristali proglasili za odpadniške.

Nj. Vel. kraljica Marija je darovala 50.000 Din za dograditev doma dijakinj v Beogradu.

Ob prisotnosti 30 do 40 tisoč ljudi so preteklo nedeljo odkrili v Petrinji spomenik pokojnemu Stjepanu Radiću. Poleg zastopnika dr. Mačka je bila tudi prisotna vdova in sin pokojnega hrvatskega voditelja. Prisotna je bila tudi večja delegacija kmetov iz Slovenije.

Objavljenih je bilo zopet več ukazov na osnovi zakona o občinah, po katerih se odredajo nekatere nove prekomasacije občin.

Italjanski zunanji minister je pred dnevi obiskal nemško prestolnico Berlin, kjer je imel z nemškimi državniki važne politične razgovore. Razgovor se je tikal ustvaritve protisovjetske fronte, v katero je sedaj tudi stopila Nemčija. Udarec pa je naperjen tudi proti Ženevi, za katero fašisti smatrajo, da je oporišče evropske politike Sovjetske Rusije. Nova združitev držav si je postavila za geslo: Rešitev Evrope pred komunistično nevarnostjo. Evropa je zopet pred važnim političnim razcepom.

V Londonu se je pred tedni osnoval odbor za nevmešavanje v španske notranje zadeve. Člani tega odbora so bili zastopniki vseh onih držav, ki posredno ali neposredno pomagajo upornikom ali vladi. Vsa posvetovanja, kako bi se preprečilo medsebojno klanje v Španiji, pa so bila zaman in se bo odbor razšel.

Severno od Madrida se je med uporniki in vladnimi četami razvila strahovita bitka, ki je na obeh straneh zahtevala mnogo žrtv. V boj so posegla predvsem letala, najmodernejši tanki in metalci plamenov.

Italjani so poslali španskim upornikom 50 letal.

Reksisti. Neko fašistično gibanje v Belgiji, so pripravili v zadnjih

dneh svoji vladi nekaj neprijetnih ur. S svojim voditeljem Degrellom na čelu so hoteli izvesti v belgijski prestolnici prevrat, kar se jim pa ni posrečilo. Degrella, kakor tudi nekatere druge voditelje, so zaprli, 25.000 demonstrantov pa so razgnali. Prišlo je tudi do krvavih spopadov s socialisti. Vlada je zopet gospodar položaja.

Tat je ustrelil gospodarja

Preteklo nedeljo so nesli k večnemu počitku posestnika Alojz Poredoša iz Bratonc. Za krsto je stopala, poleg številnih vaščanov, potrta žena in trije nepreskrbljeni otročki, ki so na tako žalosten način izgubili svojega rednika. Poredoš je postal žrtev zločinca, ki je brezvestno usmrtil moža, ko je hotel braniti svojo lastnino. Zgodilo pa se je tako-le:

V noči od petka na soboto, ko so že vsi spali, je žena nenadoma slišala čuden šum in ko je pogledala skozi okno, je opazila v shrambi za žito luč. Takoj se je zavedla, da so na delu zločinci, zato je vsa prestrašena zbudila moža. Sama pa se je toliko ojunčila, da je šla k shrambi ter hitro zaloputnila in zaprla vrata. Medtem pa se je mož oborožil z vilami in še domače je zbudil in vsa družina je šla proti shrambi v kateri je bil ujet tat. Previdno je mož odprl vrata, medtem ko je žena svetila, ter pozval tata, naj zapusti shrambo. Komaj pa je prav izgovoril zadnje besede, so v noč odjeknili trije strelji in smrtno zadet se je gospodar zrušil na tla. V razumljivi zmedji, ki je nastala vsled tega dogodka, je tat neopazeno izgubil v noč. Poredoš se ni več zavedal ter je kmalu za tem izdihnil. Strelji, ki so bili oddani na njega, izvirajo iz vojaške puške. Orožniki z vso vneto iščejo zločinca in uverjeni smo, da bo kmalu prišel v roke pravice, da prejme kazen za svoje zverinsko početje. Dogodek je zbudil pri prebivalstvu razumljivo razburjenje.

Po volitvah v našem srezu

Da dobe čitatelji našega lista natančen pregled o izidu občinskih volitev v našem srezu, smo natisnili na drugem mestu dosežene rezultate.

Dasi so bile agitacije povsod živahne, so volitve potekle v glavnem mirno, kar je dokaz zrelosti našega naroda.

Razven občin Strukovci in Gor. Lendava, so bili povsod izvoljeni stari župani in iz tega se da upravičeno sklepati, pa uživajo pri veliki večini volilcev popolno zaupanje.

V občinah Mačkovci in Tišina niso kandidirali stari župani, so pa bili

izvoljeni za predsednike občin moške sposobnosti in dela.

Na podlagi nedeljskih volitev se vidi, da narod odobrava ono delavno smer občin, ki je bila že pred leti začrtana. Mi ne potrebujemo nobenih razkolov, mrženj in nesoglasij, marveč sporazumno in složno delo vseh, brez razlike na vero in stan ali politično prepričanje.

Po volitvah naj se pozabi na neprijetne borbe, mrznje in podtikanja, zavlada naj složnost in zaupanje v izvoljene župane in odbornike, katerim čestitamo na izvolitev z željo, da bi uspešno nadaljevali svoječasno zasnovano delo v prid občine in države.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Opozarjamo!** Ker so se v zadnjem času izvršile v uredništvu našega lista bistvene spremembe, opozarjamo vse naše sodelavce, da se v vseh zadevah lista obrnejo izključno le do odgovornega urednika g. Klanjšček Štefana, priv. uradnik v M. Soboti (tovarna Benko).

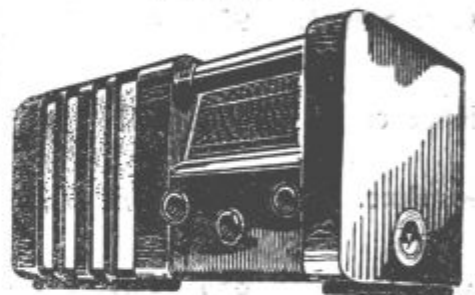
— **Poročila** sta se dne 24 oktobra 1936. Vukašin Jovičič poručnik in Etelka Bac. (Brez posebnega obvestila.)

— **Slovo.** Ker mi je bilo ob priliki mojega slovesa nemogoče posloviti se od vseh onih, ki so mi bili odkritosrčni prijatelji, naj mi to oprostite. Pozdravljeni! Major VI. Narančič.

— **Kulturna prireditev.** Tukajšnje društvo „Soča“ pod predsedstvom g. šol. upravitelja Gabrijelčiča je podvzela akcijo, da se pri nas čim dostojneje proslavi 30 letnico smrti našega velikega pesnika Simona Gregorčiča. Pri tej važni kulturni prireditvi bodo sodelovala vsa tukajšnja društva. V to svrhu je bil že sklican širši sestanek, na katerem se je sestavil program, ki obsega: predavanje o pesniku, recitacije, nastop pevskega zbora „Jadrana“ iz Maribora ter ne-

kaj orkestralnih točk, ki jih bo izvajal tuk. sokolski orkester pod taktirko g. prof. Justina. Prireditve bo 14. novembra v Sokolskem domu. Vsa kulturna javnost samo odobrava to akcijo zavedajoč se, da narod ni vreden velikih mož, če jih ne zna ceniti, in ne spoštovati.

VES SVET pričara v VAŠO HIŠO „ORION“ 22

Obroki 5.— Din na dan.
v prvi prekmurški strokovni radiodelavnici NEMEC 2.

— **Občinska seja.** Dne 19. oktobra je bila redna seja občinskega odbora, na kateri se je razpravljalo o sledečem: Občinska hiša na Aleksandrovi cesti se je oddala najvišjemu ponudniku g. Hekliču za vsoto 702.000 Din, o čemur smo že poročali. — Delavca Trokšarja iz M. Sobote

FR. KOVAČEVA:

Mati.

Ana Marija je prispela domov, okretna in zavedajoč se svojega čara. Mnogo je imela različne priljage in ostra zimska sapa je gladila dragoceno krzno, ki je ležalo na njenem vratu. Z utripajočim srcem je čakala gospa Margareta svojega otroka in skoro prestrašila se je Anje Marije, ki se ji je zdelo vsa tuja. Četudi je z vsem spoštovanjem in nežnostjo poljubila roko svoji materi, bi gospo Margareto bolj osrečil buren objem brez hladnih navlak. Mnogo je govorila Ana Marija, o vsem je vedela kaj povedati, le skrito opazovanje matere jo je neprijetno dirnilo. Nekaj čudnega se je plazilo v njeno dušo in se pripravljalo z hudobno naglico. Občutek odtujenosti. In nenadoma se ji je zdelo majhno postajno poslopje tako siromašno, ceste zapuščene, same reči, ki jih prej ni opazila. Tudi mati je bila v starem zimskem plašču, s staromodno visoko frizuro tako neelegančna. Strah je oklepal Ano Marijo

pred mislijo na bodoče življenje, v majhnem ozkem krogu z zastarelimi nazori o svetu. In z težkim srcem je Ana Marija prestopila prag svoje sobice. Zastarele in preproste slike na steni in še tisoč drugih malenkosti je začutila kot telesno bolečino. Oče je bil tako čuden, vedno in vedno jo je le opazoval in stekla njegovih očal so se sovažno bleščala. Velik strah pred bodočimi dnevi je vso prevzel razvajeno Ano Marijo, strah pred grozečim prepodom, ki se je vedno bolj širil in globil.

Ana Marija si je bila svesta, da strogi oče ne bo nikoli dovolil, da bi se izpolnile njene vroče želje, da bi postala umetnica. Očarani njene lepote in res lepega in čistega glasu je slišala krog sebe samo hvalo in besede o omamni bodočnosti, ki jo čaka, o velikih uspehih, ki jih bo žela. In od takrat naprej je bilo vse njeno življenje kakor velik lep san, v katerega se je prepletalo hrepenenje po resničnosti.

Očetov glas jo je prebudil iz sanjarenja.

„Vesel sem, da se ti je dobro godilo pri stricu in teti, vendar pa upam, da ne boš preveč občutila razlike med razkošno vilo, kjer si bila in našim skromnim domom. Za enkrat ni misliti na to, da bi se zopet vrnila k stricu. Tudi spremembe na tvoji zunanosti so tako velike, da me resno skrbi, kaj se je s teboj dogajalo. Upam pa, da nisi pozabila na obljube, ki si jih dala ob odhodu, da nisi prelomil dane besede, ker težko bi mi bilo, da bi zgubil tudi svojo hčerko.“

Ana Marija je vstrepetala, pogled je uprla v tla, izdajalska rdečica ji je zaplula v lice. Medlo zimsko sonce se je igralo z njenimi svetlimi lasmi. Pa je odločno in mirno trkanje prekinilo tišino. Rihard Berger je vstopil z rdečimi razcvetimi nageljni v rokah. V trenutku je ošinil Ano Marijo in s svojim pogledom objel vso njeno lepoto, a že v naslednjem hipu se je zopet pogreznil vase.

„Dobrodošli gospodična Ana Marija, vam smem dati to cvetje, že dolgo mi niste več tujka. Vaša gospa

mama mi je toliko govorila o Vas in upam da ...

Počasi je Ana Marija dvignila oči in ko je pogledala mladega moža, ji je zaigral na ustih prešeren smehljaj. „Tudi vi ste mi že dolgo znani, gospod Berger. Mati mi je pisala mnogo, mnogo o vas.“

Previdno je vzel njeno belo mehko roko v svoje desnico.

„Le izdajte mi, gospod Berger, odkod imate to lepo cvetje v tem času,“ ga je tiho povpraševala.

„V svoji sobici gojim nekaj cvetlic in baš ob pravem času se je razcvelo.“

Ana Marija mu je vzela cvetlice iz rok, nato pa je smehljajoč zapustila očetovo sobo.

Božični večer. Pod razsvetljenim božičnim drevescem je bil poleg razkošnih in bogatih daril, ki jih je poslala teta iz mesta, skromnih in koristnih darov matere, še majhen cvetlični lonček, nad katerim se je bohotilo rdeče cvetje.

(Se bo nadaljevalo.)

se je namestilo za občinskega pometača. — Odobritev obračuna za leto 1935-36. — Odobritev prodanih parcel v parku. — Adaptacija gradu ter napeljava elektrike. Dela se bodo v kratkem razpisala. — Pritožba tvrdke Bat'e, radi obč. trošarine na uvožene čevlje, ki znaša 2,5% prodajne cene, se je zavrnila. — Izvolil se je volilni odbor za občinske volitve. — Občinski odbornik g. Cvetko je bil izvoljen za stalnega člana pri sejah Olepševalnega društva. — Začelo se bo z potrebnim urejevanjem Benkove ulice.

DOPISI:

— Šalovci. Kraljevska banska uprava je s svojim odlokom II. No. 26595 od 16. 10. 1936 razrešila dolžnosti predsednika občine g. Žiška Janeza in člane uprave Kenje Deziderja, Kozic Josipa in Berke Janeza. Dalje občinske odbornike Tolvaj Janeza II., Kerčmar Franca in Štefanec Franca iz razloga, ker so bili dobavitelji občine. Toda pri zadnjih občinskih volitvah je bil g. Žiško Janez ponovno izvoljen za župana, kar dokazuje, da živa zupanje občanov.

— Poroka. Naš stalni naročnik g. Ščančar Štefan, komandir žandarmerijske stanice Helfin (Banat) se je 26. oktobra 1936 poročil z poštno uradnico gospodično Pozojevič Anico iz Klarije (Banat). Čestitamo!

— Kupčinci. V zadnji Murski Krajini ste nas nekam čudno popisali. Povdarili ste namreč, da bodo pri občinskih volitvah odločili zmago enega ali drugega kandidata glasovi ciganov, v kolikor imajo pri nas volilno pravico. Tudi cigani se prištevajo k enakovrednim državljanom, radi česar se jih nemore prisiliti, da bi kompaktno glasovali za enega kandidata in torej ne prihajajo v poštev kot odločilni faktor v izidu volitev. To se je tudi jasno pokazalo v nedeljo, kajti naš kandidat g. Titan Janez je dobil 96 glasov več kot njegov nasprotnik g. Norčič in so torej odločili veliko zma-

go kmetijski volilci ne pa cigani od katerih je imelo le okrog 27 volilno pravico in so glasovali na oba kandidata.

— Tešanovci. V torek v popoldanskih urah sta prišla v vas kupovat dva neznanca bike in svinje. Ustavila sta se pri posestniku Kūčan Ludviku, kjer je bila doma samo mlajša hčerka. Medtem ko se je eden izmed njih razgovarjal z deklico pa je drugi neopazno odšel v sobo. Kmalu za tem je neznanec zopet zapustil dvorišče. Pa je prišla mimo neka ženska, ki je iz radovednosti vprašala deklico, kaj sta hotela neznanca. Deklici se je vzbudil sum ter je odšla v sobo pogledat kjerpa je našla vse razmetano. Takoj je obvestila sosede, kaj se je zgodilo, ki so se seveda podali na lov za vlomilci. Posrečilo se jim je, da so oba zgrabili ter jih pozneje izročili poklicanim orožnikom. Pri preiskavi so našli pri enem šolsko knjigo, kjer so bili med listi skriti 4 tisočaki. Okradeni Kūčan pa trdi, da mu je vlomilec odnesel 6000 Din. Dognali so tudi imena obeh „živinskih kupcev“. Eden je neki mesarski pomočnik Koller Avgust iz Serdice, a drugi Vrbnjak Josip iz Logarovec. Orožniki so spravili oba „trgovca“, ki sta se spoznala v jetnišnici v Mariboru, za varne zapahne mursko-soboškega sodišča. Ljudje bodite previdni napram neznanecem, ki se potikajo krog Vaših domov!

SOKOL

Iz okrožnega načelstva.

Dne 8. in 9. novembra bo v Mariboru zbor vseh načelnikov edinic. Udeležba iz naših krajev naj bo čim večja. Sestanek je važen! Med drugim se bodo tudi predelale vaje za leto 1937. Prijave je treba poslati najpozneje do 4. novembra na mariborsko župo, da se preskrbi dovoljno število prenočišč. Prečitajte zadnjo župno okrožnico, kjer so nadaljnja navodila.

Zdravo!

Okrožni načelnik.

leti se je vporabilo krog 9 milijonov kožic za kožuhe. Najboljša je koža koncem zime ali zgodaj pomladi, radi tega se jih tudi ta čas lovi. Je pa koža pižmovk, ki žive v svoji prvotni domovini v Severni Ameriki, lepša in boljše, kot koža naših pižmovk.

Škoda, ki jo delajo ti novi priseljenci, je pa prav znatna, seveda le tam, kjer so se že preko mere razmnožili. Ob rekah, potokih, ribnikih, v bližini svojih naselbin poberejo do čistega vse vodne rastline. Najboljši apetit imajo na čebulce vodnih lilij in korenike in korenine drugih vodnih rastlin, kakor bičja, trstike in drugih. S tem pa še ne napravijo dosti kvara. Pač pa so neprijetne za vrtove v bližini njihovih naselbin. Če jim zmanjka hrane ob vodi, potem v vrtovih ne usmiljeno gospodarijo. Z rovi, ki jih delajo v zemlji, preluknjajo nasipe in obrežja vod, tako, da skozi te izteče voda. Na ta način so že uničile ne-

GASILSTVO:

— Prostovoljna gasilska četa Adrijanci priredi dne 1. novembra 1936 svojo letno veselico v lastni režiji in sicer pri posestniku Smodiš Stefanu v Adrijancih. Za dobra jedila in pijačo je preskrbljeno. Vse to se bo oddajalo po najnižji ceni. Vrh tega so na programu tudi razne zabavne točke in licitacije. Vse prijatelje gasilstva od blizu in daleč se vljudno vabi, da se prireditve udeležijo polnoštevilo.

KMETIJSTVO

Kako izboljšati sadni izvoz?

Zaradi svojih ugodnih podnebnih in talnih razmer je goričansko Prekmurje ustvarjeno za sadjarstvo, kot malokatera druga pokrajina naše širne domovine. Mnogo padavin — povprečno do 800 mm na leto — zadošča potrebam sadnega drevja in omogoča sajenje po travnikih, pašnikih in brežinastih legah. Valovit svet z nebrojnimi dolinami, kotlinami in toplimi južnimi pobočji, zavarovanimi pred mrzlimi severnimi vetrovi, je kaj pripraven za gojitev vseh sadnih plemen, zlasti pa žlahtnih jabolk.

Navzlic temu, da nam nudi narava vse, kar je potrebno za uspešno sadjarstvo, da lahko tekmujejo glede kakovosti našega sadja skoraj z vsemi deželami sveta, se nahaja ta panoga v poslednji dobi v hudi krizi. Dočim so izvažali iz naših krajev pred in tudi še med svetovno vojno množine namiznega sadja, zlasti v severne dežele, se dandanes opaža znaten zastoj in izvoz ni v pravem razmerju s produkcijo.

Medtem ko minevajo zaloge žlahtnega sadja, v kolikor jih niso predelali pravočasno v sadjevec, ali prekuhali v žganje, preplavlja inozemstvo s svojim blagom evropska tržišča in pridobiva vedno več odjemalcev. Ako naj tekmujejo z uspehom na mednarodnih sadnih tržiščih, je prvi pogoj, da poznamo zahteve in običaje svetovnega trga in da se jim prilagodimo.

Kakor je videti, bodo sadje dobre kakovosti še vedno uvažale tudi one

šteto ribnikov, pa tudi dosti rodovitnih polj, ki so bili zaščiteni pred povodnjivo z obrambnimi nasipi. Tudi železniški nasipi niso pred njimi varni, izpodkopavajo ga tako dolgo, da se vsede. Zgodilo se je tudi, da so izpodkopale velike prometne ceste, obrežja rek, celo veliko drevje na obrežju, da se je prevrnilo i. t. d.

V svoji prvotni domovini v Severni Ameriki, se ta škoda ni toliko poznala, ker imajo tam za svoje udejstvovanje in razmnoževanje zadosti prostora ob številnih jezerih in širokih rekah. K temu je pa koža severoameriških pižmovk precej draga in jo za to bolj zasledujejo.

Dragocena koža in neškodljivost pižmovk v Severni Ameriki je zapeljala nekega češkega plemenitaša in veleposestnika v Dobrišu pri Pragi, da je importiral leta 1906 iz Amerike v Evropo nepoznane pižmovke v dobri veri, da bo vpeljal v domovino koristno žival.

(Nadaljevanje sledi.)

dežele, ki se skušajo glede produkcije osamosvojiti. V denar bodo zlasti šla srednjedebela in debela, rdečebarna in rumena jabolka dobrega okusa, zlasti zimske, deloma tudi pozne jesenske sorte. Pri takem blagu ni nevarnosti, da bi kedaj preostajalo.

(Nadaljevanje sledi.)

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Plačilni promet z Italijo

Narodna banka Kraljevine Jugoslavije je za definitivno ureditev plačilnega prometa z Italijo izdala nastopno odredbo:

„Med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo je sklenjen sporazum glede ureditve plačilnega prometa za nove trgovske kupčije kakor tudi za stare, še ne likvidirane blagovne terjatve. Tem povodom se Vam dostavljajo nastopna navodila in pojasnila:

1) Za ves trgovski promet med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Italijo, ki se opravi počenši z dne 1. oktobra 1. 1936 se vrše plačila samo potom polaganja protivrednosti blaga na zbirni račun.

2) Plačila italjanskih in jugoslovanskih dolžnikov za blago, ki se uvažuje iz Jugoslavije, odnosno Italije, se vršijo v italjanskih lirah pri Banca d'Italia kot blagajnici Nacionalnega instituta za izmeno blaga z inozemstvom, a v Jugoslaviji pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije.

3) Pri nacionalnem institutu za izmeno blaga z inozemstvom v Rimu je odprt „nov“ račun v italjanskih lirah. V korist tega računa polagajo italjanski uvozniki jugoslovenskega blaga svoja plačila. Na breme tega računa se vrše tudi izplačila v italjanskih lirah italjanskim izvoznikom na osnovi polaganja v dinarjih pri Narodni banki kraljevine Jugoslavije.

4) Vplačila uvoznikov za obveze, katere glasijo na italjanske lire, se vršijo po tečaju lira 178.08 Din prištevši 28.5% prima, to je 50.75, skupaj 228.83 Din za 100 ital. lir. Obveze, katere glasijo na druge valute razen v lirah in dinarjih, pretvorijo se v dinarje v Jugoslaviji a v lire v Italiji po uradnem kurzu Beogradske borze, odnosno borze v Rimu na dan pred vplačilom.

5) Dolžnik se oprošča svoje obveze šele, ko upnik prejme bistveni iznos svoje terjatve. Naknadna izplačila, katera bi eventualno imel izvršiti dolžnik, se izvedejo istotako potom kliringa.

6) Izplačila upnikom obeh držav se vršijo v Italiji v ital. lirah, a v Jugoslaviji v dinarjih po kronološkem redu vplačil, izvršenih od strani ustreznih dolžnikov, vendar pa v okviru razpoložljivih sredstev.

7) Predvideva se možnost privatnih kompenzacij po odobritvi Narodne banke kralj. Jugoslavije, odnosno nacionalnega instituta za izmeno blaga z inozemstvom v Rimu.

Pižmovka

(Bisamratte, Ondatra)

Parijo se pomladi. Pižmovka skoti štirikrat na leto po osem mladičev. Mladiči hitro rastejo, pomladi rojeni se že koncem poletja pariyo in razmnožujejo. Zato se tako silno množe. Mladiči živijo do jeseni skupno s starši.

V jeseni pa se začne potovanje in preseljevanje. Po dve ali tri družine skupaj se napotijo ob rekah in potokih v druge kraje, kjer si iščejo novo primerno domovino. Kjer jim ugaja, začnejo zidati nov dom, dostikrat se pa zgodi, da zapustijo napol dovršen grad in potujejo naprej, dokler ne najdejo ugodnejši prostor za prezimovanje in novo naselbino.

Kakšne koristi imamo od pižmovke? Le njena koža, ki se zove v prometu „Bizam“, ima precej vrednosti, ker se jo rabi za kožuhe. Ta koža pa obdrži precej dolgo duh po cibetu. Pred par

8) Tranzitno blago se ne plačuje po odredbah tega sporazumu.

9) Ta sporazum je stopil v veljavo dne 1. oktobra 1936. in velja do 31. marca 1937. Ako se ne odpove en mesec pred koncem vsakega četrtletja, se molče podaljšuje za naslednje četrtletje.

10) Plačevanje dolžnih zneskov za blago, ki je bilo uvoženo v Italijo pred 1. oktobrom 1936, se vrši na dosednji način, to je po odredbah odstavka tretjega, točke 2. rešenja ministrstva financ br. 33291 od 14. julija t. l. (cirkular Dev. br. 58 od 18. 7. 1936) Potemtakem se plačuje blago, uvoženo v Italijo pred 1. oktobrom t. l. s 50% plačilom v kliring po kurzu 355.40 Din za 100 lir, a za ostalih 50% se kupijo klirinške nakaznice na borzi.

11) Pooblaščen zavodi predlože posebne spiske za vplačila, ki se nanašajo na blago, uvoženo pred 1. oktobrom 1936, označujoč jih v desnem voglu spiska s 50+50%, in posebne spiske, ki se nanašajo na blago uvoženo po 1. oktobru 1936, označujoč jih v gornjem desnem voglu s 100%.

P. n. članstvo vjudno vabimo, v kolikor je interesirano na trgovskem prometu z Italijo, da blagovoli vzeti gornjo odredbo na znanje in v ravnanje.

Legitimacije za trgovce sreza Murska Sobota.

Združba trgovcev za srez M. Sobota v Murski Soboti obvešča vse svoje p. n. člane, da prejmejo ti v smislu soglasnega sklepa seje uprave in nadzorstva, z dne 28. avgusta 1936. legitimacijo z navadbo točnega imena in priimka člana, označba bivališča, obrti z dnem izdaje, ki bodo vidirane tudi od Sreskega načelstva v M. Soboti. V to svrhu si mora vsak trgovec priskrbeti 2 fotografiji v velikosti 7.50 cm x 10 cm, ki morajo biti izdelane po fotografu — obrtniku.

Legitimacijo lahko prejme vsak trgovec vsak dan med uradnimi urami v pisarni Združbe z doznačitvijo Din 10.-, kot povračilo stroškov, in plačanjem državne takse v smislu tar. pot. 95/2 taksnega zakona, z kolekom za Din 10.

Legitimacija bo služila vsakemu, kot dokaz identitete, bodisi pri potovanju v državi, ali na sejnih, odnosno ob vsaki drugi priliki, vsled tega se pozivajo vsi p. n. člani, da si legitimacije nabavijo čimprej.

Začetek pouka v združbini trgovsko nadaljevalni šoli.

Združba sporoča vsem svojim članom in gostilniškim podjetjem v M. Soboti, da se prične redni pouk za učence (vajence) trgovske in gostilničarske stroke, dne 2. novembra 1936 ob 1. (13.) uri popoldne v prostorih Državne narodne šole v Murski Soboti.

Pozivajo se vsled tega vsi trgovci in gostilničarji-kavarnarji iz Murske Soboti, da pošljejo svoje vajence v kolikor jih imajo, gori omenjenega

dne ob določeni uri v šolo. Za točno in redno udeležbo učencev so učni gospodarji odgovorni.

Uprava Združbe trgovcev.

Zvišanje cen življenskih potrebščin.

Potom Sreskega načelstva v Murski Soboti smo prejeli od Kr. banske uprave dravske banovine sledečo okrožnico, ki jo radi važnosti v točnem prepisu p. n. članstvu priobčujemo:

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

II. No. 26605/1.

V Ljubljani, dne 21. okt. 1936.
Zvišanje cen življ. potrebščin.

Vsem sreskim načelstvom, upravi policije v Ljubljani, predstojništvoma mestne policije v Mariboru in Celju ter mestnim poglavarstvom v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuj.

Kraljevska banska uprava je obveščena, da imajo nekateri prodajalci življenskih potrebščin v Dravski banovini namen zadrževati blago, ki ga imajo v zalogi, ker pričakujejo z ozirom na devalvacijo valut držav zlatega bloka tudi pri nas porasta cen blaga, ki ga imajo v zalogi. Kraljevska banska uprava opozarja naslove, da sta zakon o pobijanju druginje življenskih potrebščin in brezvestne špekulacije z dne 30. decembra 1921 in pravilnik za izvrševanje tega zakona z dne 2. septembra 1922 še v veljavi.

Zlasti se opozarja, da je glasom člana 7. omenjenega zakona prepovedano kopičiti življenske potrebščine zato, da bi se blago vzelo iz prometa in da bi se s tem zvišala njegova cena. Za kopičenje življenskih potrebščin določa zakon kazen zapora do 6 mesecev in denarno kazen do 50.000 Dinarjev.

Naslovom se naroča, da pazljivo zasledujejo gibanje cen in eventualno kopičenje življenskih potrebščin na svojem področju ter da vse morebitne kršitve zakona o pobijanju druginje življenskih potrebščin in brezvestne špekulacije ter pravilnika za izvrševanje tega zakona najstrožje preiščejo in prijavijo pristojnemu sodišču.

o vsakem važnejšem pojavu v zadevi naj naslovi poročajo kraljevski banski upravi.

Naslovna oblastva naj opozore v stvari tudi pristojna združenja trgovcev, da ta podučijo svoje člane o kaznivosti gori omenjenih mahlnacij.

Po pooblastilu bana
načelnik upravnega oddelka:
Dr. Hubad s. r.

P. n. članstvo se opozarja, da se gornje okrožnice v izogib eventualnim kaznim, strogo drže.

Konji.

Uprava veleposvestva v Gornji Lendavi proda 12 zdravih, dobrih vprečnih konjev po zmerni ceni tudi na ratno odplačilo. Zglasiti se pri turki **MARTNER v Murski Soboti.**

Za dež in blato

19 dečje

29 ženske

39 moške

Blato

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Naisolidnejši

Zamenjajte V a š zastareli radio aparat z NAJNOVEJŠIM IN NAJBOLJŠIM

Dospeli so najnovejši modeli najboljših znamk:

HORNYPHON
KÖRTING - BLAUPUNKT

Najnovejši 3 cevni
Super **HORNYPHON** na baterije

sprejema vse, tudi izven evropske postaje, ter porabi zelo malo toka.
Vse aparate dobite zelo po ceni na male mesečne obroke!
Zahtevajte brezobvezne ponudbe!

Štivan Ernest,
tehnična trgovina
Murska Sobota.

Zapiralni čas trgovin na praznik Vseh svetnikov.

Na praznik Vseh svetnikov, t. j. v nedeljo dne 1. novembra 1936 morajo biti vsi trgovski obrati ves dan zaprti. Sveže se smejo na ta dan pro-

dajati v Murski Soboti, samo na stojnici zraven pokopališča, nikakor pa ne na kakem drugem mestu ali obratu. P. n. članstvo vabi Združba, da se gornjih navodil v izogib kazni strogo drže.

Uprava Združbe trgovcev.